

20:24-34 Shaul fails the test

1. Rabbi Yehonatan Eibenschutz, Ahavat Yehonatan to Haftorah Machar Chodesh

שאול היה רואה בנבואה שיהרג, ותמיד היה מפחד ועומד לנגדו כאלו איש אחד עומד עליו להרגו. לפיכך היה מושבו אצל הקיר שלא יבא אדם אחריו, ולפניו יכול לראות. ועוד נראה לומר לפי שדוד היה תמיד עומד לפניו ומנגן בעת שהיה רוח רעה עליו, והיה שאול מתירא פן בעת ההיא ישליך דבר מה על דוד ויהרוג אותו, לכך היה מושבו אל הקיר ואם ישליך יגיע אל הקיר.

Shaul saw prophetically that he would be killed, and he always feared this, and it stood opposite him, as though one was standing upon to kill him. Therefore, his seat was beside the wall, lest someone come up behind him. He could see before himself. It also appears that one could say that since David always stood before him and played music when [Shaul] was in *ruach ra'ah*, and Shaul feared lest he throw something at David and kill him at that time, therefore his seat was facing the wall, and if he threw anything it would strike the wall.

2. Another idea 18:11, 19:10 and 20:24?

3. Rashi to Shemuel I 20:25

"ויקם יהונתן" - עמד ממקומו, לפי שאין דרך הבן להיות מיסב אצל אביו, שדרכן היה לאכול מסובין על המטות. והיה דוד מיסב בין יהונתן ובין שאול, עכשיו שלא בא דוד לא היסב יהונתן עד שישב אבנר מצד שאול, ואח"כ ישב יהונתן מצד אבנר.

"And Yehonatan rose" – Stood from his place, for it is not the way for a son to recline beside his father. They ate while reclined on couches. And David would recline between Yehonatan and Shaul. Now that David did not come, Yehonatan did not recline until Avner sat beside Shaul, and then Yehonatan sat beside Avner.

4. Malbim to Shemuel I 20:25

והיה זה מחכמת יהונתן שישב תחלה ועמד ממקומו, כדי שיזכור כי חסר דוד מן הקרואים.

This was from Yehonatan's wisdom that he sat first and then rose from his palace, so that it would be noted that David was missing from the invited guests.

5. Radak to Shemuel I 20:25

אחר שישב מצד אביו, קם והושיב אבנר מצד אביו, כי לא רצה להיות סמוך לאביו שאם יקצוף עליו על דבר דוד לא יהיה סמוך לו להכותו. After he sat beside his father, he rose and put Avner beside his father, for he did not want to be near his father lest he become angry at [Yehonatan] about David. He would not be near him, to strike him.

6. 20:26 מקרה (*mikreh*) 1) Happenstance, 2) קרי (*keri*)

7. Ralbag to Shemuel I 20:26

כי דוד הוא לא טהור, ר"ל שלא נשמר מלשמש מטתו כי טבעו היה נוטה אל רבוי המשגל.

For David is not pure – meaning, he did not guard himself from relations, for his nature is toward increased sexual activity.

8. "Didn't say a *me'umah*" Bereishit 22:12 and 39:6, Bamidbar 22:38

9. Abarbanel to Shemuel I 20:28

היה מרוב שנאתו שלא קראו בשמו, כי אם "בן ישי", למעטו ולהקל בכבודו.

10. Midrash, Bamidbar Rabbah 18:17

(תהלים נה:יג) "פי לא אויב יתקפני ואשא לא משנאי עלי הגדיל ואסתתר ממנו": זה דואג ואחיתופל שהיו מחרפין אותו. לא היו שונאי והיו מחרפין אותו, ולא קוראין אותו בשמי אלא (שמואל א כ) מדוע לא בא בן ישי (שמואל א כב) ראיתי את בן ישי (שמואל א טז) הנה ראיתי בן לישי.

11. Malbim to Shemuel I 20:29

[א] כי זבח משפחה. [ב] שאחיו הגדול צוה לו שיבא, וז"ש והוא צוה לי אחי. [ג] שלא הלך לאכול ולשתות, רק אמר ואראה את אחי:

12. 20:30 **בן נעות המרדות?**

- Your mother was immodest, and so are you (Rashi, and see Malbim Shoftim 21:24-25)
- Your mother rebelled against my will, and so do you (Radak)
- Your mother refused to rebuke you (Ralbag)
- Your mother was not suited for ruling (Ralbag)
- You are a foolish rebel (Malbim)
- Shaul is actually describing David as a rebel (Abarbanel)

13. Abarbanel to Shemuel I 20:31

וזה שהמשיך לומר עוד "כי כל הימים אשר בן ישי חי על האדמה לא תכון אתה ומלכותך", וזו הוא הבושה והכלימה לך ולאמך אחר מותי באמת.

14. Radak to Shemuel I 20:30

ענה יאמרו השומעים שאתה אוהב אדם שאני שונא כי אינך בני ויהיה זה בשתך ובוש' ערות אמך שיאמרו שזנתה:

15. Talmud, Arachin 16b

עד היכן תוכחה? רב אמר עד הכאה, ושמואל אמר עד קללה, ורבי יוחנן אמר עד נזיפה... אמר רב נחמן בר יצחק ושלשתן מקרא אחד דרשו: "ויחר אף שאול ביהונתן ויאמר לו בן נעות המרדות" וכתב "ויטל שאול את החנית עליו להכותו" - למאן דאמר עד הכאה דכתיב "להכותו", ולמאן דאמר עד קללה דכתיב "לבשתך ולבושת ערות אמך", ולמאן דאמר עד נזיפה דכתיב "ויחר אף שאול". ולמ"ד נזיפה הכתיב הכאה וקללה? שאני התם דאגב חביבותא יתירא דהוה ביה ליהונתן בדוד מסר נפשיה טפי.

16. Radak to Shemuel I 20:34

על שני דברים לא אכל לחם: כי נעצב בעבור דוד ובעבור שהכלימו אביו בדבור ובמעשה:

20:35-42 Yehonatan admits the truth to Dovid

17. Radak to Shemuel I 20:41

עד דוד הגדיל - לבכות יותר מיהונתן:

18. Malbim to Shemuel I 20:41

עד שהתחיל דוד לבכות בקול גדול, ונתירא שלא ישמע, לכן א"ל "לך לשלום".

19. Rabbi Yosef Goel Didi, **נפלאות אהבתך לי**, Megadim 37 (5763)

דוד מגדיל לבכות יותר מיהונתן, למרות שבכתובים ראינו שיהונתן הוא זה שאהב את דוד כנפשו. דוד מבין עתה, עד כמה יהונתן אוהב אותו. יהונתן מאפשר לו ללכת למרות שהוא יודע שהוא יאבד את מלוכתו בשל כך. יותר משכואבת לדוד הפרדה, הוא כואב את העובדה שהוא לא בטח באדם היחיד שאהב אותו אהבה אמיתית כנפשו.

20. Ralbag to Shemuel I 20:41

שדוד הגדיל לבכו' יותר מן הראוי לו, למה שהיה בו מן הפחד מפני שאול. ולזה מהר יהונתן לשלוח את דוד...

21. Talmud, Berachot 64a

הנפטר מחברו אל יאמר לו 'לך בשלום' אלא 'לך לשלום', שהרי יתרו שאמר לו למשה 'לך לשלום' עלה והצליח, דוד שאמר לו לאבשלום 'לך בשלום' הלך ונתלה. ואמר רבי אבין הלוי הנפטר מן המת אל יאמר לו 'לך לשלום' אלא 'לך בשלום' שנאמר "ואתה תבוא אל אבתיך בשלום."

Yehonatan's Losses

22. Rabbi Amnon Bazak, **פרק כ (2) פרישת החצים**

וַיָּקָם וַיֵּלֶךְ וַיְהוֹנָתָן בֶּן הַעִיר (כא:יא) פסוק זה מחדד את העובדה, שבסופו של דבר לא הלך יונתן עם דוד, אלא חזר העירה. ייתכן, שלא הייתה כאן בכלל אפשרות אחרת, ואין להעלות על הדעת שיונתן אמור היה ללכת עם דוד ולהתנתק מאביו. אבל בשורה התחתונה, בפסוק זה חורץ יונתן את גורלו שלו. כיוון שכרך את גורלו בגורל אביו, ולא בזה של דוד, ממילא נגזר על יונתן למות עם אביו על הרי הגלבע, ולא ליטול חלק במלכות דוד העתידה. רגע זה היה, כנראה, הטרגי ביותר בחייו של יונתן, וייתכן מאוד שעליו עתיד דוד לקונן: "שאול ויהונתן הנאֶהָבִים וְהַנְּעִימִים בְּחַיֵּיהֶם וּבְמוֹתָם לֹא נִפְרְדוּ." בחירתו של יונתן בחייו להישאר לצד אביו, הביאה לכך שגם במוותם לא נפרדו האב והבן זה מזה.